

Nekünk másik Mohács kell?

Emlékezetpolitika, áltörténelem és
történelemtanítás

Történelemtanárok 30. Országos Konferenciája

Galaxis útikalauz magyaroknak, avagy
ártatlan gyermekek az őstörténet erdejében

Klima László

PPKE BTK

Magyar Őstörténeti és

Honfoglalás Kori

Régészeti Tanszék

Vendéglő a csodaszarvashoz

A mondák és a történelem:

5A: „**Mit mondanak a tudósok?**” „Ősi mondáink szerint a magyarok rokonságban állnak a hunokkal.” [ezt a tudósok?]

„**Mit meséltek a mondák?**” „A magyarok korai történelméről csak ősi mondák maradtak fenn. Ezeket később középkori krónikások latin nyelven lejegyezték és bibliai történetekkel kiegészítették.” [és melyik része igaz?]

5B: „nekünk is van **eredetmondánk** [csak nekünk?], amely a magyarok származását mondja el: ez a csodaszarvas mondája”

„A hunok sok régi magyar mondában szerepelnek.”

„**A mondai hagyomány és a nyelvi hasonlóságok – ellentét vagy nem ellentét?**”

„Az ősi magyar mondák szerint a magyarok a hunoktól származnak, vagy legalább is rokonságban állnak a hunokkal.”

Vendéglő a csodaszarvashoz

A mondák és a történelem:

9A: „...tudjuk, hogy volt **saját eredetmítosza a népnek** (csodaszarvasmonda), az **első uralkodóháznak** (turulmonda) és a **magyar sztyeppei államnak** (vérszerződés mondája). A **honfoglalást** a fehér ló mondája örökíti meg; hőskultuszra vall a Lehel kürtje-monda.” [ugyanez a mondat szerepel a másik tankönyvben is]

9B: „E mondák párhuzamos motívumai a sztyeppei (szkíta, hun, törökségi) népek körébe vezetnek [mint tudjuk, nem csak oda], mélyen benyúlva Ázsia területére.” [értjük a mondatot, de némi képzavar van benne]

Vendéglő a csodaszarvashoz

Forráskritika?:

- Járt-e Hunor és Magor a meótszi mocsarakban?
- Ők tényleg Noé leszármazottai?
- Bezúzta e Botond Bizánc kapuját?
- Találkozott-e Lehel kürtjével Ottó császár feje?
- Teherbe ejtette-e egy turul Emesét álmában?
- Eldobták-e vértjeiket a menekülő németek a Vértesben?
- Megfúrta-e Búvár Kund az ellenség hajóit?
- Leugrott-e Dugovics Titusz a vár fokáról?
- Kapált-e szőlőt Mátyás király Gömörben?
- Stb. stb.

Vendéglő a csodaszarvashoz

A középiskolás tankönyvek nem állítják szembe a mondákat a nyelvészettel és a régészettel, nem sugalmazzák a mondák felsőbbrendűségét. Az általános iskolai tankönyvek viszont célzatosan erre törekszenek.

Miért?

Az élet, a világmindenség meg mi

- Mi a hunok leszármazottai/rokonai vagyunk [mi is, nem csak a honfoglalók]
- A mi államformánk a nagyfejedelemség volt [nem a név a lényeg, de árulkodik a szerzők szándékairól]
- Mi jól szervezett csapatokkal segítettük a nyugat-európai uralkodókat, nem pedig kalandozó rablóhadjáratokat vezettünk [...]
- Mi nyelvcserével jutottunk a nyelvünkhöz [mikor, hol, miért?]
- A mi népnevünk Muagerisz király nevéből ered [vagyis nem finnugor]
- Mi, mi, mi...

Viszlát, és kösz a halakat!

*kala ~ fi. *kala* | é *kala* | lp L *kuollē* | md *kal* | cser *kol* | osztj V *kul* | vog TJ *kōl* | m *hal* |

A történelem tankönyvek a finnugor nyelvrokonságról:

5A: „A magyar és az Urál-vidéki nyelvek **hasonlósága** úgy alakulhatott ki, hogy a magyar nyelv régen **közvetítő nyelv** lehetett azon népek körében, akik később az Urál-vidékére költöztek fel.”

[kik költöztek fel?]

[lejjebb] „Egy nép története nem azonos egy nyelv történetével...”

5B: „A nyelvészek viszont a magyar nyelvet a finnugor nyelvcsaládba sorolták, és azt **állították**, hogy az Urál-hegység vidékén élt egy ősnép, amelyik a finnugor ősnyelvet beszélte. **Ilyen ősnép azonban nem létezett** ott **északon**, vagyis **nem volt ilyen ősnelv sem.**” [de lábjegyzetben: a finnugor eredetű szavak adják az alapszókinsz nagy részét]

Viszlát, és kösz a halakat!

*kala ~ fi. *kala* | é *kala* | lp L *kuollē* | md *kal* | cser *kol* | osztj V *kul* | vog TJ *kōl* | m *hal* |

A történelem tankönyvek a finnugor nyelvrokonságról:

9A: „A napjainkban **elterjedt** elmélet szerint az uráli **nyelvcsalád** bomlott finnugor és szamojéd ágra, majd a finnugor **nyelvcsalád** vált szét tovább finn-permi és ugor ágra, és a magyart az ugor nyelvek közé sorolják. Ám egy nyelv története nem mindig egyezik meg egy nép történetével...”

„Az uráli ősnép és ősnyelv **meglétére** nincs egyértelmű bizonyíték...”

„Az uráli **nyelvcsalád**fa-**elmélet**” [családfaábra]

9B: „...őstörténetünk alapvető kérdéseiben (nyelvrokonság, az őshaza helye és sok más kérdésben) **folyamatos viták** jellemzik a tudományt. A vitát, amely döntően a finnugor vagy a török származás kérdése körül zajlik, **politikai felhangok** színezték és színezik. [a nyelvrokonság kérdésében jellemzően közéleti és nem tudományos viták folynak]

[A „finnugor felfogás” (a szövegben „finnugor elmélet” néven is) korrekt ismertetése után:] „**A finnugor felfogás azonosítja a népet és a nyelv történetét.**”

Viszlát, és kösz a halakat!

**kala* ~ fi. *kala* | é *kala* | lp L *kuollē* | md *kal* | cser *kol* | osztj V *kul* | vog TJ *kōl* | m *hal* |

A középiskolai nyelvtankönyvek a finnugor nyelvrokonságról:

Fráter Adrienne: Magyar nyelv 12. Mozaik, Szeged 2015.:

„...maguk az alapnyelvek sem voltak egységesek, hiszen őseink nagy területeken éltek, így különböző nyelvjárásokat beszéltek. Az is valószínű, hogy a közös alapnyelvet beszélő közösség nem volt genetikailag egységes. Így bár az egyes alapnyelvek rekonstruálhatók, és **bizonyítható, hogy létezett uráli ősn nyelv**, az már egyáltalán **nem biztos, hogy egységes uráli ősnép is létezett. A nyelvrokonság ténye tehát nem feltétlenül jelent vérség szerinti, antropológiai rokonságot.**”

Jobbára ártalmatlan?

„Magyarországnak túlzások nélküli, józan, mértéktartó magyarságtudatra, a magyar embereknek pedig józan, önkritikus önképre lenne inkább szükségük.”

Freud, a finnugorok és még valami más
Élet és Irodalom, 2020. 10. 09.

A történelemtankönyvek a diákok magyarságtudatát a finnugor nyelvrokonság ellenében akarják erősíteni. Aki pedig nem megy középiskolába, az maradjon meg a mesék világában.

Douglas Adams

Galaxis Útikalauz stopposoknak

A világ leghosszabb trilógiája öt részben

Vége?

Galaxis Utikalauz stopposoknak

Vendéglő a világ végén

Az élet, a világmindenség meg minden

Viszlát, és kösz a halakat!

Jobbára ártalmatlan

GABO